

Dictamen

Sobre el projecte Barcelona 22@

Índex

I. Antecedents	62
II. Contingut	63
II.1 Introducció. El Poblenou, un barri industrial	64
II. 2 Introducció. La Societat 22 ARROBA BCN, SA	64
II. 3 El projecte 22@Barcelona	65
II.3.1 Definició i continguts	65
II.3.2 Etapes del projecte	66
III. Valoracions	68
IV. Recomanacions	70
Annex 1. Mapa de la zona 22@	71
Annex 2. Informe Eurostat sobre alta tecnologia (20-11-2006)	72

El Consell Econòmic i Social de Barcelona (CESB), d'acord amb les competències atribuïdes en els seus estatuts aprovats pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona el 22 de desembre del 2004, amb tramitació i estudi previs fets per la Comissió d'Activitat Econòmica i Ocupació i la Comissió de Medi Ambient, Mobilitat i Infraestructures, d'acord amb l'article 22 del Reglament de Funcionament i amb l'aprovació del Ple del CESB de 22 de febrer de 2007 a l'empara de l'article 9.A, emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

En les reunions extraordinàries conjuntes de 4 de novembre de 2005 i 2 de novembre de 2006 de la Comissió Executiva i les comissions d'Activitat Econòmica i Ocupació i de Medi Ambient, Mobilitat i Infraestructures del CESB va comparèixer el president executiu de la Societat 22@Barcelona, senyor Miquel Barceló, per tal de presentar la situació i els objectius del projecte esmentat. En la Comissió Executiva d'1 de desembre de 2005 es va nomenar el senyor Josep Centelles ponent d'aquest dictamen. La Comissió de Medi Ambient, Mobilitat i Infraestructures del CESB es va reunir els dies 14 de juny, 3 de juliol i 23 de novembre a fi de discutir el text del dictamen. El ponent senyor Centelles, per la seva banda, es va reunir amb representants del Fòrum Ribera i altres entitats veïnals per tal de tenir en compte les seves opinions.

S'han posat a disposició de la Comissió d'Activitat Econòmica i Ocupació i de la Comissió de Medi Ambient, Mobilitat i Infraestructures del CESB diversos documents sobre el contingut, l'estat d'execució i l'evolució del projecte 22@Barcelona.

En la reunió de la Comissió Executiva celebrada el dia es va aprovar el text definitiu del dictamen sobre el projecte 22@Barcelona.

II. Contingut

II.1 Introducció. El Poblenou, un barri industrial

1. La configuració del Poblenou com a barri industrial comença a mitjan segle XVIII, amb l'inici de l'activitat tèxtil a les plantes de blanqueig d'indianes. Però va ser al segle XIX quan el procés d'implantació industrial es va accelerar i expandir. L'aïllament de la resta de la ciutat per la presència de la fortalesa de la Ciutadella, la proximitat al port i a la Barceloneta, juntament amb l'existència del ferrocarril de la costa, van convertir la zona en un emplaçament idoni per a l'activitat industrial.
2. Els inicis industrials es situen entre 1846 i 1860, amb l'establiment de la indústria tèxtil (per exemple Ricart, Escubós-Arañó, Jaumandreu). A partir de 1861 i fins a 1904 es produeix la gran expansió industrial, comandada pel sector tèxtil, encara que la zona ja s'obre a altres sectors, entre els quals destaquen els grans recintes com ara els de Macosa, Vidrieria Vilella o Papelera Godó. Entre 1905 i 1939 es produeix la consolidació industrial, amb la primera generació de la indústria metal·lúrgica i les primeres fàbriques d'automòbils: Hispano-Suiza, Ford, General Motors. Entre 1940 i 1964 s'observa un nou impuls, afavorit per un període expansiu de la indústria mecanometal·lúrgica i automobilística. A aquest període corresponen els assentaments d'Hispano Olivetti, Pegaso-ENASA o Montesa.
3. A partir de 1965 comença l'etapa de decadència industrial del barri, motivada, en els primers anys, per les polítiques industrials del moment històric, que apostaven pel trasllat de les grans indústries a polígons industrials situats a les perifèries urbanes, la Zona Franca en el cas de Barcelona. A partir de llavors, un conjunt d'activitats relacionades amb el transport i la logística s'estableixen de forma més o menys permanent al barri. Aquesta pèrdua de pes de la indústria es va accentuar en els anys setanta i el principi dels vuitanta amb l'acabament del cicle econòmic expansiu a escala internacional i el començament d'un període de crisi econòmica que va motivar el tancament o trasllat de moltes indústries de la zona.
4. Malgrat aquesta tendència, l'any 1994 el percentatge d'empreses industrials i de serveis establertes al Poblenou encara era igual (32%), mentre que a Barcelona els percentatges eren del 12% i el 41%, respectivament. D'altra banda, el 49% del sòl d'ús econòmic era industrial. El canvi posterior ha estat molt accelerat: l'any 2000, la indústria suposava el 25% de les empreses del Poblenou, mentre que el 2005 havia baixat al 16%. Malgrat aquest canvi accelerat i al fet que les llicències industrials es redueixen més intensament en aquest barri que en el conjunt de la ciutat (entre 1999 i 2005 la indústria perd un 23% de llicències al Poblenou, mentre que al conjunt de la ciutat baixa un 9%), la zona encara continua tenint una presència industrial superior a la de la mitjana de la ciutat, atès que a Barcelona, el 2005, les llicències industrials suposen un 5,9% del total.
5. La història de la indústria al Poblenou s'ha de completar amb un repàs a la història del planejament urbà al barri. És rellevant el fet que les primeres indústries, al segle XIX, es van assentar sobre la parcel·lació agrícola del sòl, fet que va limitar en gran mesura la posterior implantació de la trama ortogonal de Cerdà. Un dels primers intents d'urbanització va ser el 1966, quan es va presentar el Pla de la Ribera, amb el qual el debat sobre la reordenació del territori va cobrar força: amb els primers símptomes de decadència del sector industrial ja evidents, una societat anònima va plantejar la construcció d'un complex de residència intensiva i de luxe al front litoral. Però el Pla de la Ribera va patir una forta oposició social i, malgrat que va ser aprovat el 1968, mai no es va portar a terme.

6. La important crisi econòmica i industrial dels setanta va coincidir amb l'arribada de la democràcia. L'urbanisme d'aquesta època es va traduir en un seguit de microactuacions de millora del barri, per tal de regenerar el teixit social a partir de la millora dels espais públics. Els vuitanta suposen un gir radical en aquesta dinàmica. Amb l'organització dels Jocs Olímpics de 1992, es concentren al Poblenou una sèrie d'actuacions urbanístiques de gran importància, entre les quals s'han de destacar la Vila Olímpica i el Port Olímpic. En total, el Poblenou va concentrar un 32% del total de les inversions olímpiques directes. Així mateix, entre 1982 i 1996 es van posar en marxa 16 plans urbanístics que van afectar una extensió total de quasi 2,7 milions de m².
7. Els projectes de la Barcelona olímpica van obrir la ciutat al mar, però darrere mateix de la nova façana litoral, a banda i banda del Poblenou, la ciutat es va trobar amb àmplies zones industrials i manufactureres en profunda decadència i escassament utilitzades. La renovació urbanística d'aquestes àrees era imperativa i es va optar per una proposta de requalificació, anomenada 22@, que es va concretar en la modificació del Pla general metropolità. L'objectiu d'aquest projecte no era només impulsar la millora urbanística del sector litoral, sinó també oferir espai urbà d'alta centralitat i alta qualitat a activitats productives basades en el talent i la innovació, per tal de situar la ciutat en el mapa mundial de l'economia del coneixement i adaptar-la a un nou context econòmic internacional, caracteritzat per un intens procés de mundialització i per un nou sistema productiu, en el qual els models industrials tradicionals han deixat pas a activitats econòmiques lligades a la societat de la informació.

II.2 La Societat 22 ARROBA BCN, SA

8. L'abast, la complexitat i les característiques de les propostes urbanístiques contingudes en la Modificació del Pla general metropolità que implicava el projecte 22@, com també la voluntat que aquest projecte també tingués un vessant de promoció econòmica, van portar l'Ajuntament de Barcelona a plantejar-se una manera especial de desenvolupar-lo. L'instrument creat per gestionar-lo va ser la societat privada municipal 22 ARROBA BCN, SA, un òrgan amb personalitat jurídica pròpia que aglutina els mitjans i les competències necessaris per gestionar el procés de transformació del Districte 22@Barcelona. Es va constituir com a societat mercantil de capital íntegrament municipal el 10 de novembre de 2000, en compliment de l'acord del Plenari del Consell Municipal de 21 de juliol de 2000 i d'acord amb l'article 45 de la Carta de Barcelona.
9. Els objectius que es marca la societat 22 ARROBA BCN, SA a en l'àmbit urbanístic són: el desenvolupament i l'execució de tota mena d'actuacions urbanístiques referides a les àrees industrials i productives de la ciutat de Barcelona amb qualificació urbanística 22@, tant pel que fa al planejament com a la gestió, projecció, execució, planificació, disseny, construcció i gestió d'infraestructures, serveis urbans, equipaments i espais públics. D'altra banda, preveu missions de promoció nacional i internacional de les àrees industrials i productives referides, així com l'impuls per a la creació i atracció d'empreses i activitats vinculades a les tecnologies de la informació i la comunicació.
10. La societat disposa de les competències següents per assolir els objectius: iniciativa en l'aprovació dels instruments d'ordenació; gestió patrimonial del sòl municipal; col·laboració amb l'autoritat urbanística pel que fa a llicències i disciplina urbanística; iniciativa en la redacció, tramitació i aprovació dels instruments de gestió urbanística i representació de l'Ajuntament de Barcelona; control dels projectes; finançament, execució i gestió del Pla d'infraestructures, i promoció del sector econòmic.

II. 3 El projecte 22@Barcelona

II.3.1 Definició i continguts

11. Barcelona és una de les primeres ciutats europees per fer negocis, segons l'informe *European Cities Monitor*, elaborat anualment per la consultora *Cushman & Wakefield Healey & Baker*, que, per desè any consecutiu, la considera la primera ciutat europea en qualitat de vida. Dins dels avenços de futur, Barcelona s'ha proposat integrar-se plenament en la nova revolució tecnològica, afrontant el repte que suposa l'economia del coneixement. La ciutat real, definida per un mercat de treball de pràcticament dos milions de llocs de treball i en la qual viuen 4,3 milions d'habitants, és la sisena regió metropolitana de la Unió Europea pel que fa a dimensió demogràfica i exporta el 22,5% del total de béns industrials i no industrials d'Espanya. D'altra banda, és el principal nucli productiu de Catalunya en activitats d'alta tecnologia, un sector on Catalunya es troba en cinquè lloc quant a ocupació en activitats de mitjana i alta tecnologia entre les regions europees, segons el darrer informe d'Eurostat, i és l'única regió espanyola que apareix en la llista de les quinze primeres pel que fa a aquest indicador.
12. El futur de la capacitat competitiva de Barcelona s'ha de fonamentar en les noves tecnologies de la informació i la comunicació i en l'aposta per potenciar la societat del coneixement. Hem d'assenyalar que la planificació urbanística de la ciutat es basava tradicionalment en la idea que l'activitat econòmica predominant era la manufactura (zones 22a del Pla general metropolità de 1976). Per tant, calia portar a terme una adequació d'aquest marc normatiu per adaptar-lo a la nova realitat econòmica, que s'ha materialitzat en la Modificació del Pla general metropolità per a la renovació de les àrees industrials del Poblenou (MPGM). La MPGM canvia les característiques de la regulació urbanística de la zona industrial i substitueix l'antiga qualificació urbanística 22a, que establia un ús exclusivament industrial en aquestes àrees del centre de la ciutat, per la moderna 22@ que, entre altres coses, estableix els incentius per a la transformació de l'àrea i per atreure les activitats @, 1a més a més de crear la nova qualificació d'equipament 7@, que permetrà construir les infraestructures del coneixement (Pla especial d'infraestructures).
13. La clau 22@ estableix un ús de l'espai urbà més compacte i transforma prop d'un 30 per cent de sòl anteriorment industrial i privat en sòl públic per a equipaments, zones verdes i habitatges protegits.
14. El Pla 22@Barcelona promou un model urbà en què els nous edificis i espais públics conviuen amb els elements representatius del passat industrial del barri. Per tal d'afavorir el procés de recuperació dels símbols de la memòria industrial del Poblenou, la societat municipal 22@Barcelona i el Sector d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona han elaborat un **Pla especial de protecció del patrimoni industrial del Poblenou**, que amplia la protecció inicial existent a la zona.
15. El projecte 22@Barcelona també preveu un nou tipus de dotacions destinades a millorar la creació i difusió de coneixements, que inclouen universitats, centres de recerca i infraestructures de suport a la innovació. Per aquest motiu, **crea un nou concepte d'equipaments, anomenats 7@**. Les noves infraestructures de l'àmbit 22@Barcelona inclouen xarxes d'electricitat i telecomunicació, climatització centralitzada i recollida pneumàtica selectiva de residus, i disposen de galeries subterrànies. Així mateix, s'articula un **nou pla de mobilitat** del sector per tal de millorar la xarxa de transport públic i la disponibilitat de places d'aparcament.

¹ Les activitats @ són totes les que utilitzen el talent com a principal recurs productiu, amb independència del sector econòmic al qual pertanyen, i es caracteritzen per fer un ús intensiu de les tecnologies de la informació i la comunicació i de l'ocupació de l'espai.

16. El districte 22@Barcelona, a través del l'Espai de Relació Personal, impulsa la creació de noves xarxes de relació formal i informal que fomenten la creació de projectes de cooperació empresarial locals i internacionals i milloren la cohesió social i empresarial. Alguns dels projectes en curs són: l'associació d'Empreses i Institucions 22@network i l'organització de diversos espais i esdeveniments on motivar la relació interpersonal i fomentar el treball en xarxa entre empreses del territori, entre d'altres. Alhora, el projecte 22@Barcelona fomenta el coneixement i l'ús de les noves tecnologies entre els veïns del districte de Sant Martí i dona suport als projectes innovadors que, a través de les noves tecnologies, introdueixen millores en els serveis i en les condicions de vida del districte. Entre les diverses iniciatives que s'estan duent a terme en aquest camp cal destacar el projecte Districte Digital, que té per objecte fomentar el coneixement i l'ús de les noves tecnologies entre els veïns del districte de Sant Martí, i el Projecte Educatiu, que permet l'impuls de convenis de cooperació entre les empreses del 22@Barcelona i els instituts d'ensenyament secundari perquè els alumnes d'aquests centres facin períodes de pràctiques a les empreses.
17. Al llarg de l'execució, el projecte tindrà un àmbit d'aplicació de 198,26 hectàrees (115 illes de l'Eixample) i 1.159.626 m² de sòl. El potencial total de sostre serà de 4 milions de metres quadrats, amb 3,2 milions per a activitats productives i 800.000 per a altres usos (equipaments, habitatges...). Es preveuen prop de 9.000 habitatges, 4.000 dels quals seran de protecció (amb un 25 per cent, com a mínim, destinats al lloguer), 114.000 m² de sòl per a zones verdes i 145.000 m² per a nous equipaments. El projecte preveu una inversió en infraestructures de 167,5 milions de euros, un increment de 130.000 llocs de treball i un potencial immobiliari de 12.020 milions d'euros.

II.3.2 Etapes del projecte

18. **Primera etapa (2001-2004/5). Impuls de la renovació urbana.** L'objectiu d'aquesta primera etapa ha estat la transformació de la situació existent a la zona l'any 2000, és a dir sòl industrial amb poc ús o en desús, de propietat 100 per cent privada i en part per urbanitzar, en el model existent l'any 2005, amb part de sòl públic, urbanitzat i amb noves infraestructures. El mes de juny de 2006 es va aprovar el planejament del 53 per cent del territori, materialitzat en 62 plans urbanístics (39 d'iniciativa privada) i 1.947.525 m² de sostre. D'altra banda, s'han iniciat el 30 per cent de les obres de reurbanització previstes en el Pla d'infraestructures i s'ha fet una inversió en aquest àmbit de 80 milions d'euros (inversió PEI 2004-2007). Fins a aquest moment, s'han creat 719.864 m² de nou sostre econòmic, amb prop de 170.000 m² ja disponibles al llarg de l'any 2006.

Durant aquest període s'han instal·lat a la zona més de 250 empreses i institucions, més del 50% de les quals corresponen als sectors media, TIC, bio i energia.

19. **Segona etapa (2004-...).** **Impuls a la transformació econòmica.** La segona etapa del pla 22@Barcelona suposa la creació de nombrosos projectes destinats a potenciar la competitivitat i la projecció internacional de l'àrea. Aquestes iniciatives permeten promoure àrees d'excel·lència o clústers² en diversos àmbits de coneixement en els quals Barcelona pot esdevenir un referent internacional, mitjançant

² La creació i l'èxit del clúster requereixen la presència de diversos actors i àmbits: empreses de referència en el sector, institucions més rellevants, espais per a petites i mitjanes empreses, universitats, centres de formació contínua i de formació professional, centres tecnològics, incubadores empresarials específiques, construcció de residències per a professionals, serveis i espais específics per als emprenedors, prestació d'un conjunt de serveis específics com ara ajuts, accés a capital risc, networking, etcètera

la concentració en el territori d'empreses, organismes públics i centres científics i tecnològics de referència en els sectors considerats estratègics: media, tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), biociències i energia.

20. **Clúster MEDIA.** El sector audiovisual és una opció estratègica de la ciutat de Barcelona, tant pel seu dinamisme econòmic com per l'interès cultural que presenta. Per aquest motiu, 22@Barcelona impulsa la creació d'un clúster media de referència, la primera fase del qual és el Parc Barcelona Media (PBM), un equipament multidisciplinari de 60.000 m², en el qual conflueixen espais tècnics i oficines vinculades al sector audiovisual amb formació universitària i continuada, centres de recerca, serveis d'incubació d'empreses audiovisuals, espais de residència temporal d'estudiants, professors i emprenedors, etcètera. Aquesta primera fase estarà operativa a mitjan 2007 i es fa amb la col·laboració de la Universitat Pompeu Fabra, el nou Centre d'Innovació Barcelona Media (CIBM) i el grup MEDI Apro, que promou un edifici de prop de 12.000 m² per a empreses i institucions vinculades al sector media i un gran centre de producció audiovisual dotat de platós, sales tècniques i serveis avançats. Amb tot això, ja s'ha aconseguit que un nombre creixent d'empreses i institucions d'aquest sector situïn les seves seus dins l'àmbit del 22@Barcelona: l'Escola de Mitjans Audiovisuals (EMAV), el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), Barcelona Televisió, Ràdio Nacional de Espanya o Lavinia.
21. **Clúster BIO.** 22@Barcelona es dirigeix a potenciar la creació i el creixement d'empreses relacionades amb la biotecnologia i l'enginyeria biomèdica, així com l'atracció d'empreses d'aquest sector amb vista a crear un clúster amb referències nacionals i internacionals. En concret, 22@Barcelona preveu espais específics (oficines i laboratoris de recerca) perquè les empreses d'aquest sector puguin disposar d'entorns de creixement on ubicar-se i establir vincles necessaris amb activitats de recerca i desenvolupament, transferència de tecnologia, formació, etcètera. Empreses importants dins del sector bio, com ara Sanofi-Aventis, i del sector químic, com Campi-Jové, ja s'han instal·lat a la zona.
22. **Clúster TIC.** El sector de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) és un dels més dinàmics de l'economia i constitueix un element clau per a la competitivitat de les empreses. El districte 22@Barcelona es vol posicionar com un espai de referència europeu del sector de les TIC, en el qual Catalunya té diversos grups d'excel·lència capaços d'atreure inversió i R+D. Entre les principals iniciatives impulsades cal destacar el nou Centre de Transferència Tecnològica del sector de les TIC, promogut pel CIDEM, la creació d'espais d'exhibició i divulgació, com la Casa de les TIC, la construcció de dos espais específics per a petites i mitjanes empreses del sector TIC, dos edificis amb oficines de lloguer destinades a les petites i mitjanes empreses del sector media i TIC (edificis MediaTIC i 22@Interface Building) i el projecte 22@Living Lab, en col·laboració amb la Fundació Barcelona Digital, que forma part d'una xarxa de diferents laboratoris urbans (ubicats, pel que fa a Catalunya, a Sant Cugat i Mataró, però que inclou ciutats i regions europees com Londres, Amsterdam, Hèlsinki, Copenhagen...) operats per actors públics i privats amb l'objectiu de generar nous productes i serveis de tecnologia mòbil basats en les TIC. El districte 22@Barcelona ja acull nombroses empreses i institucions de referència del sector de les TIC, com ara Indra, T-Systems, ONO, Telefónica R+D, Yahoo Europe, Casio o el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya.
23. **Clúster ENERGIA.** El sector energètic és un dels més considerats estratègics per a la ciutat de Barcelona i, alhora, centre d'atenció de tota la humanitat. Per aconseguir l'impuls del sector de l'energia al districte 22@Barcelona, s'hi ubicarà el Campus Tecnològic i Empresarial de Barcelona (b_TEC), que estarà estructurat

per quatre vectors de coneixement definits a partir del potencial del teixit empresarial i acadèmic català i que se centraran en les tecnologies de l'energia, per a la mobilitat, de l'aigua i del sector de l'arquitectura, l'urbanisme i l'edificació. La superfície total del campus serà de 148.260 m². Actualment, ja és present al 22@Barcelona l'Agència Europea de Fusió, l'òrgan administratiu que coordinarà l'ITER.

III. Valoracions

24. El CESB valora positivament el procés de diàleg establert amb la societat 22 ARROBA BCN, SA. Durant aquest període, els responsables de la societat han assumit algunes de les propostes fetes pel CESB, com la de major protecció del patrimoni històric industrial, el manteniment d'activitats econòmiques tradicionals o la millora de la comunicació amb els agents socials, entre d'altres.
25. El projecte 22@Barcelona respon a una estratègia, fruit del consens entre institucions i agents socials, ja establerta en el I Pla estratègic de Barcelona (1990) i definida amb més concreció en el III Pla estratègic de 1999 i més recentment en el Pla estratègic metropolità per a l'economia i la ciutat del coneixement.
26. Les competències i l'organització de la societat 22 ARROBA BCN, SA són pròpies d'un organisme de gestió essencialment urbanística.
27. Es constata, però, que la societat disposa de certes atribucions que permeten parlar de competències més enllà de l'urbanisme tradicional, fet que s'evidencia en la definició dels objectius de la societat sobre promoció nacional i internacional de les seves àrees industrials i productives, amb la missió de transformar les àrees industrials del Poblenou en un pol d'activitat empresarial, científica, tecnològica i cultural, amb l'objectiu de consolidar la ciutat com una de les principals plataformes d'innovació i economia del coneixement a escala internacional. Per tant, l'activitat urbanística és un element indispensable de la societat 22@Barcelona, però no constitueix l'única raó de la seva existència.
28. El projecte 22@ s'inscriu en el model de col·laboració entre els sectors públic i privat de la ciutat de Barcelona. D'una banda, es basa en l'atractiu que una àrea d'aquestes característiques té per a la inversió privada i, de l'altra, en la creació d'un patrimoni públic de sòl destinat, en aquest cas, essencialment a dotacions urbanes (equipaments, sistemes locals d'espais lliures, vialitat) i no a la gestió del sòl adreçada a la promoció pública d'activitats privades (cessió temporal, lloguer condicionat, etcètera).
29. L'exercici d'activitats econòmiques relacionades amb la societat del coneixement (TIC, biotecnologia, comunicació...) s'ha de portar a terme en estreta col·laboració amb els centres on es genera aquest coneixement, com les universitats. Cal crear, doncs, espais i equipaments que acostin les empreses a la universitat i viceversa.
30. Un dels elements cabdals del projecte 22@Barcelona és l'aposta per crear àmbits de col·laboració entre empreses i universitats. S'ha volgut anar més enllà d'un disseny de convenis i acords d'actuació i s'ha optat per la creació d'espais físics de contacte real entre el món empresarial i l'àmbit universitari: projectes com el **Parc Barcelona Media (PBM)**³ o el **Campus Tecnològic i Empresarial de Barcelona (b_TEC)**⁴ parteixen d'un model en el qual conflueixen espais tècnics i oficines vin-

³ La Universitat Pompeu Fabra, la societat 22 ARROBA BCN, SA i el grup MEDIAPro.

⁴ Iniciativa conjunta de la Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), els ajuntaments de Barcelona i de Sant Adrià de Besòs i la Diputació de Barcelona.

culades als diferents sectors amb formació universitària i continuada, centres de recerca i transferència de tecnologia, serveis d'incubació d'empreses, espais de residència temporal d'estudiants, professors i emprenedors, etcètera.

31. En els seus sis anys de vida, el 22@Barcelona ha endegat i consolidat una primera etapa de renovació urbana i d'infraestructures. La reflexió que ara cal fer és si per a la segona etapa, centrada en l'impuls i la consolidació de la transformació econòmica, la societat necessita un replantejament funcional, organitzatiu o, fins i tot, institucional, per poder ser més operativa.
32. El procés d'innovació urbanística i de reflexió sobre la ciutat del coneixement, més enllà de l'estricta terme municipal, ha estat important. Cal remarcar que, sense menystenir l'actuació de les autoritats urbanístiques superiors, el motor essencial d'aquests canvis ha estat l'Ajuntament de Barcelona.
33. El projecte 22@Barcelona és el més gran en termes quantitius i qualitius de tota la regió metropolitana i es pot afirmar que se'n pot derivar -i s'espera que tingui- un impacte econòmic i social que superi el terme municipal de Barcelona i que esdevingui un dels principals "nuclis durs" de la nova economia del coneixement de tot Catalunya.
34. Des d'aquest punt de vista, i per tal d'avançar en aquesta segona etapa, podria ser interessant plantejar-se si cal cercar formes institucionals d'inserir el 22@Barcelona en un entorn socioeconòmic més ampli que l'actual, que inclogui molts altres àmbits del teixit econòmic i social català.
35. Això es podria fer mitjançant una millor comunicació del projecte a la societat catalana, d'una banda, i una major participació d'altres actors econòmics i socials, una major implicació institucional (i/o accionarial) del Govern de la Generalitat, de l'Estat o d'altres institucions i una major capacitat i autonomia de gestió per part de la societat municipal 22 ARROBA BCN, SA, de l'altra.

IV. Recomanacions

Les recomanacions següents s'emmarquen en una visió estratègica i una gestió en què la presa de decisions públiques implica un ampli ventall d'actors interdependents.

36. En el món actual, caracteritzat per les interdependències i la necessitat de treballar en xarxa, és recomanable que la institució responsable directa d'un projecte de la importància i les expectatives del 22@Barcelona mantingui relacions institucionals de manera estable amb un ampli ventall d'actors socioeconòmics interessats. Es tracta de formalitzar i sistematitzar una xarxa de relacions, avui existent només de manera informal, i de guanyar-se la complicitat i la col·laboració de sectors més amplis de la vida socioeconòmica catalana.
37. **Es proposa la creació d'un Consell Consultiu del 22@ Barcelona.** L'àmbit d'institucions convidades a formar part d'aquest consell seria, a més dels agents socials, les institucions públiques, les universitats (especialment les àrees de recerca), la Cambra de Comerç, les organitzacions empresarials sectorials o de promoció, el Pla estratègic, etcètera. Aquest consell podria funcionar com un consell assessor o bé com a òrgan consultiu que opinés preceptivament sobre l'estratègia de la societat 22 ARROBA BCN, SA. La societat, d'altra banda, hauria d'obligar-se a presentar davant d'aquest consell una auditoria de resultats per ser debatuda periòdicament.
38. Juntament amb aquest consell, i amb vista a fer pública l'actuació de la societat, és recomanable establir canals de comunicació permanents adreçats a la ciutadania, especialment als veïns del Poblenou.

39. Proponem obrir un debat, tant a l'Ajuntament com a la Societat 22 ARROBA BCN, SA, sobre **la conveniència de formular alguns canvis institucionals** orientats a reforçar la consolidació de la transformació econòmica. En aquest sentit, cal dotar la societat 22 ARROBA BCN, SA d'unes capacitats institucionals que vagin més enllà de la mera actuació urbanística o bé crear un organisme paral·lel, participat pel Govern de la Generalitat i/o de l'Estat, que tingui competències sobre aspectes clau del projecte, com ara la planificació d'activitats econòmiques o la formació.
40. El projecte 22@Barcelona s'ha ocupat de la col·laboració entre empreses i universitat. Això no obstant, s'aprecia que falta desenvolupar un pla adreçat a la formació professional, ocupacional i contínua, vinculat a les activitats i els sectors pels quals aposta el projecte (TIC, audiovisual, energia o biotecnologia). Per tal d'aconseguir-ho, el CESB proposa la creació d'un **Centre Integral de Formació Professional** a la zona 22@, vinculat a les activitats productives del 22@. Considerem que l'existència d'aquest centre facilitaria les necessàries sinergies entre el teixit formatiu i les concentracions empresarials que se situaran en aquesta àrea.
41. Aquest centre integral, que integraria la formació professional, la formació contínua i la formació ocupacional, seria un instrument de gran utilitat per millorar la qualitat de la formació i, consegüentment, l'eficàcia del projecte 22@Barcelona.
42. Una de les característiques bàsiques de la societat del coneixement és considerar com a actius que cal protegir i promoure la preservació de la identitat i la memòria col·lectiva. El CESB **considera que s'ha de fer un esforç per mantenir i preservar els espais més significatius del patrimoni industrial del Poblenou** per a nous equipaments i per ubicar-hi noves activitats econòmiques, cercant la implicació del teixit social del barri. Es proposa l'elaboració d'un pla de comunicació per millorar la informació a la societat dels nous catàlegs de patrimoni industrial del barri i dels projectes i finalitats associats a aquests.
43. En relació amb les activitats econòmiques tradicionals existents a la zona, s'ha d'insistir que el model de ciutat compacta té, entre els seus objectius centrals, la convivència dels diferents usos econòmics i residencials. Per tant, també caldrà fer un **esforç per preservar les activitats econòmiques de caràcter tradicional existents**, sempre que siguin compatibles amb els objectius generals del projecte, mantenint les activitats econòmiques tradicionals que siguin viables econòmicament, ja que l'existència d'aquestes permet mantenir l'ocupació i, alhora, enfortir les xarxes socials vigents i reforçar així el nostre model de ciutat.

A Barcelona, 22 de febrer de 2007

José A. Fernández Manrique
Secretari General CESB

Vist-i-plau

Rosa Virós i Galtier
Presidenta del CESB

Annex 1. Mapa de la zona 22@

Annex 2. Informe Eurostat sobre alta tecnologia (20-11-2006)

Rànquing de regions amb més treballadors ocupats en activitats d'alta i mitjana-alta tecnologia

Regió estadística	País	Nombre treballadors
Llombardia	ITA	443.600
Stuttgart	ALE	414.500
Oberbayern	ALE	280.200
Ile de France	FRA	261.100
Catalunya	ESP	255.100
Vèneto	ITA	229.600
Piemont	ITA	216.400
Karlsruhe	ALE	214.200
Rhône-Alpes	FRA	212.300
Darmstadt	ALE	209.000
Düsseldorf	ALE	198.900
Emília-Romanya	ITA	196.900
Colònia	ALE	175.800
Dinamarca	DIN	163.600
Friburg	ALE	155.000

Font: Eurostat. Regions estadístiques.